

2.3 – Průběh obhajob bakalářských a magisterských diplomových prací a průběh SZZk na Katedře psychologie FF UP v Olomouci prezenční a online formou

Tento materiál je určen pro interní potřebu Katedry psychologie FF UP, zejména pro předsedajícího při obhajobách bakalářských a diplomových prací a při státních závěrečných zkouškách (dále jako SZZk), ale rovněž pro členy komisí, akademické pracovníky a studenty Katedry psychologie FF UP v Olomouci. Cílem materiálu je poskytnout představu o základním postupu a minimální standardy pro průběh obhajob a SZZk.

1. Průběh obhajob bakalářských a magisterských diplomových prací na Katedře psychologie FF UP v Olomouci

1. Personální zajištění

Komise pro obhajoby se skládá z předsedajícího a dvou členů katedry (doporučuje se vedoucí práce nebo oponent), tzn. komise má celkem minimálně 3 členy. Zároveň musí být splněna podmínka, že alespoň 3 členové komise mají titul minimálně Ph.D. Zpravidla v daný den probíhají obhajoby ve více paralelních komisích.

2. Organizační zajištění obhajob

Obhajoby závěrečných prací probíhají v dopoledních a/či odpoledních hodinách v určených dnech dle harmonogramu katedry platného pro příslušný akademický rok. Pokud není určeno jinak, samotné obhajoby začínají v 8.00/13.00 hodin v místnosti tomu předem určené. Rozpis průběhu obhajob (jmenný seznam studentů s časovým harmonogramem) zašle tajemník katedry všem členům katedry v dostatečném předstihu. Pro každou komisi je určen předseda, který bude přítomen v daném termínu obhajoby. Dále je určena druhá osoba, která je členem komise v daném termínu současně s autorem jednoho z posudků. V případě magisterských obhajob musí mít předsedající titul doc. nebo prof. Výše uvedené zajišťuje tajemník katedry (nebo osoba pověřená) ve spolupráci s vedoucím katedry.

V dostatečném předstihu před konáním obhajob vyzve tajemník katedry studijní oddělení, aby přichystalo státnicové protokoly, které následně vyzvedne asistentka katedry. Protokoly musí být včas nachystány před konáním obhajob. Při obhajobě má komise k dispozici 2 kopie práce a posudků. Po ukončení obhajob je jedna kopie práce předána studentovi. Druhá kopie je archivována katedrou. Záznam z obhajoby je zapsán do protokolu a následně podepsán všemi členy komise. Posudky jsou rovněž vloženy do protokolu a do verze kvalifikační práce určené pro archiv.

Obhajoby se konají zpravidla v časech 8–12 a 13–17 hodin, dle počtu osob přihlášených na termín. Obhajoby pro bakalářské studium a magisterské studium probíhají v různých dnech.

Studenti jsou v dostatečném předstihu instruováni, zda se mají účastnit dopoledního nebo odpoledního bloku obhajob, přesný harmonogram průběhu dne obhajob je zaslán studentům na jejich univerzitní e-mail.

Studenti jsou povinni dostavit se k místnosti, kde bude probíhat jejich obhajoba, minimálně s 15minutovým předstihem.

Společné zahájení studentů u obhajob a SZK se nekoná.

Studenti nezajišťují občerstvení pro zkušební komise SZK ani pro komise obhajob.

Instrukce k průběhu obhajob, které studenti předem obdrží (prostřednictvím aktuálních sdělení na intranetu katedry psychologie pro studenty nebo/a univerzitním e-mailem), jsou zpravidla v následujícím znění:

K obhajobě si nepřipravujete powerpointovou prezentaci. Obhajovat budete „z hlavy“, bez papírků či jiných poznámek. Představíte svou práci během 5–7 minut, nejprve stručně teoretickou část a pak se zaměříte především na cíle výzkumu, výzkumný soubor, výzkumné metody a výsledky. Během představování práce nereagujete na posudky. Ty se poté budou číst a následně budete mít možnost na ně reagovat (1. čtení oponentského posudku, 2. možnost reagovat na posudek, 3. čtení posudku vedoucího, 4. možnost reagovat na posudek). Dále může následovat krátká diskuze nad závěrečnou prací. Výsledek obhajoby se dozvíte ihned po vaší obhajobě. Znamka z obhajoby vychází jak z posudků, tak z průběhu obhajoby. Jeden výtisk práce dostanete nazpět.

Státní závěrečné zkoušky budou probíhat v jiný den než obhajoba (pro místnost a čas viz informace v IS STAG u termínu, na který jste se přihlásili). Z každého předmětu si losujete dvě otázky u bakalářské SZK a jednu otázku ke každému předmětu u navazující magisterské SZK. Při online formě SZK losuje otázky zkoušející. Po vylosování otázky však již není možné opustit místnost, dokud nebudete odzkoušeni. Budete mít ale čas na přípravu (cca 30 minut; v online formě je čas na přípravu otázky 1–2 minuty). Znamky z jednotlivých předmětů a celých SZK Vám budou oznámeny předsedou komise na konci zkoušení po krátké poradě.

3. Průběh obhajob

Celková délka obhajoby u jednoho studenta je zpravidla 20 minut, ne však méně než 10 minut a více než 30 minut (vyjma specifických případů, zejména jedná-li se o nedoporučení práce k obhajobě, může být obhajoba i delší). Obhajoby začínají přivítáním studenta předsedajícím, který stručně popíše průběh obhajoby. Student v krátkosti (5–7 minut) prezentuje svoji práci. Toto expoé by mělo být zaměřeno zejména na popis empirické části práce a její hlavní výstupy. Následuje prezentace posudků, a to nejprve od oponenta práce a následně od vedoucího práce. Student reaguje na posudek hned po jeho přečtení, pokud předsedající nerozhodne jinak. Diskuzi se studentem vede autor posudku (v případě jeho nepřítomnosti předsedajícím pověřený člen komise), kdokoliv z komise může vznést dotaz. Následuje obecná diskuze k práci, předpokládá se zapojení všech členů komise. Po ukončení diskuze je student vyzván k opuštění místnosti. O průběhu a hodnocení obhajoby rozhoduje komise bez přítomnosti studenta. Následně je student vyzván k návratu a je mu sdělen výsledek obhajoby. V případě klasifikace F bude studentovi práce vrácena k přepracování.

4. Posudky

Posudek na ZP vypracuje vedoucí práce a oponent v předstihu tak, jak stanovuje Studijní a zkušební řád UP (student má oba posudky k dispozici v IS STAG nejméně týden před termínem obhajoby). Vedoucí práce v posudku hodnotí plagiátorství práce. Toto hodnocení rovněž zadává do systému IS STAG. Jestliže student vychází v ZP ze své předchozí závěrečné práce, je povinen na tuto skutečnost upozornit svého vedoucího práce. Pokud původní práce není k dohledání na webu Thesis.cz, je student povinen předložit původní práci vedoucímu. Shodnost s původní prací může být maximálně 50 %. Jestliže žádný z vypracovaných posudků nedoporučí bakalářskou či magisterskou diplomovou práci k obhajobě, bude práce hodnocena jako nevyhovující a bude studentovi vrácena k přepracování. Po opětovném odevzdání práce má student právo na konání obhajoby i přes nedoporučující stanovisko vypracovaných posudků. Student má právo svou závěrečnou práci stáhnout i po jejím odevzdání, nejpozději však tři pracovní dny před termínem obhajoby. Tohoto práva může student v průběhu stejného studia využít pouze jednou. Pokud bude nedoporučující jen jeden posudek bakalářské či magisterské diplomové práce, může student svou práci stáhnout a přepracovat nebo se může pokusit o obhajobu své práce.

Oponent práce si vybírá ZP dle seznamu závěrečných prací studentů, který je zveřejněn na intranetu katedry. Tento seznam je zveřejněn v dostatečném předstihu před konáním obhajob. Předpokládá se, že oponenti si volí práce dle tematického zaměření a své odbornosti (nikoliv např. dle studenta nebo vedoucího práce). Oponenti respektují tematickou vyhraněnost kolegů a tento princip zohledňují i při výběru prací k oponentuře. V případě nesouladu má vedoucí katedry právo (a povinnost) do určení oponenta zasáhnout. Pokud je oponent (nebo vedoucí práce) externí (mimo členy katedry), tajemník se ujistí, že má k dispozici aktuálně platný manuál katedry pro vypracování DP a formulář posudku a ví, v jakých termínech ho vypracovat. Posudek je vypracován dle formuláře k tomu určeného (pro Katedru psychologie UP, nejaktuálnější verze dostupná na intranetu v záložce normy; jedná se o normu č. 1 Posudek bakalářské-magisterské práce). Posudek a známku interní autoři vloží do IS STAG, kde je má autor práce k dispozici. Předpokládá se, že se s nimi autor práce v předstihu seznámí. Jestliže autor posudku nemá přístup do IS STAG pro vložení posudku, zašle posudek pro vložení do IS STAG

asistentce katedry, a to nejpozději 7 pracovních dnů před samotnou obhajobou v dopoledních hodinách. Vytištěné a podepsané posudky (2 kopie) spolu se závěrečnou prací odevzdá autor posudku tajemníkovi katedry minimálně týden před termínem obhajoby nebo do termínu stanoveného tajemníkem katedry. V případě nedoporučujícího posudku autor posudku o této skutečnosti neprodleně informuje tajemníka katedry. Speciální péči věnuje tajemník kontrole posudků externích hodnotitelů (mimo členy katedry). Jestliže se v průběhu obhajob objevují nápadně pozitivní nebo nápadně negativní posudky u některých oponentů (mimo široký standard „přísnosti“ hodnocení prací na katedře), uvědomí o tom předsedající vedoucího katedry, který následně informuje kolegy z vedení katedry.

2. Průběh SZZk na Katedře psychologie FF UP v Olomouci

1. Personální zajištění

Komise pro SZZk se skládají z předsedajících a dalších členů. Komise má minimálně 3 členy. Každý student je zkoušen u dvou komisí. Předsedou bakalářských státnic může být akademický pracovník s akademickým titulem Ph.D. nebo vyšším. Předsedou magisterských státnic může být pouze akademický pracovník s titulem doc. nebo prof.

Státním zkouškám pro magisterský a pro bakalářský program jsou vyhrazeny rozdílné dny. V případě potřeby lze den rozdělit a například dopoledne zkoušet studenty z bakalářských studijních programů a odpoledne z navazujících magisterských programů.

2. Organizační zajištění a průběh SZZk

SZZk probíhají v určených dnech dle harmonogramu katedry platného pro příslušný akademický rok, zpravidla se zahájí v 8 hodin. Trvání je individuální, dle celkového počtu studentů v daný den. Maximální možná kapacita studentů na termínu odpovídá kapacitě termínu vypsáné v systému IS STAG. Maximální možný počet osob na termínu (1 den) pro jednu komisi je 20 osob (nová akreditace) (24 osob stará akreditace). Může být však dle potřeby vypsán termín i pro méně osob. Studenti u bakalářských SZZk si z každého předmětu (tak, jak jsou uvedeny pro SZZk ve STAGu, tj. jedna zkratka = jeden státnicový předmět) losují 2 otázky, viz níže. Studenti u navazujících magisterských SZZk si z každého předmětu losují 1 otázku. Vylosované číslo vrací zpět. V případě online zkoušení losuje otázku zkoušející, přičemž z každého předmětu se losuje pouze jedna otázka, a to jak pro bakalářské, tak i navazující magisterské studium. Pořadí zkoušených předmětů je předem určeno dle harmonogramu, stejně tak časový rozpis zkoušení jednotlivých studentů. Zkoušení probíhá v rámci min. tříčlenných komisí, kdy student v průběhu zkušebního dne navštíví celkem dvě komise. Z důvodu eliminace vzájemného rušení jsou komise umístěny ve více místnostech.

Zahájení probíhá v místnosti a čase, které jsou uvedeny v systému IS STAG pro daný termín nebo jsou zveřejněny v aktuálním sdělení na intranetu katedry či zaslány na univerzitní e-mail studentům. V dostatečném předstihu před konáním SZZk jsou předsedajícím v daný den předány protokoly studentů

a tabulka se seznamem studentů. SZZk v daný den jsou zahájeny předsedou (či jiným členem komise), který studentům předá instrukce k průběhu SZZk.

Zkoušení jednotlivých předmětů trvá 15 minut a probíhá dle předem stanoveného harmonogramu. Ve staré akreditaci Bc. a NMgr. je student zkoušen vždy najednou ze 2 předmětů (tj. v 30minutovém zkušební bloku), následně má přestávku a pak je vyzkoušen ze zbývajících 2 předmětů. V nové akreditaci Bc. a NMgr. je student zkoušen buď v kombinaci 3+2 nebo 2+3 předměty (tj. v 30a 45minutovém bloku, nebo naopak), přičemž mezi těmito bloky má přestávku. Pokud zkouška probíhá prezenčně, má ve staré i nové akreditaci student možnost losovat zkušební otázky u pověřeného člena za každý zkoušený předmět dané komise 30 minut před začátkem daného bloku zkoušení. Během těchto 30 minut se student může na zkoušku z daných předmětů písemně připravit na k tomu určeném místě ve zkušební místnosti. Probíhá-li zkouška online, je čas na přípravu zkrácen na 1–2 minuty před začátkem zkoušení z každého předmětu, takže studentovi je vylosována otázka (či otázky) z daného předmětu, má 1–2 minuty na přípravu a po uplynutí této doby může být student vyzván ke zkoušení. Následně je vylosována otázka z dalšího předmětu v pořadí a proces se opakuje až do skončení daného bloku zkoušení.

Zkoušení prvních studentů začíná v 8.30, pro prezenční podobu zkoušky si tedy těsně po osmé hodině studenti vylosují otázky a začínají s písemnými přípravami. Po skončení dopoledního bloku, během kterého je kompletně vyzkoušeno 12 studentů (Bc., NMgr. stará akreditace), nebo 10 studentů (Bc., NMgr. nová akreditace), následuje polední přestávka. Odpolední zkoušení začíná ve 13 hodin (staré akreditace) nebo 13.15 hodin (nové akreditace), tj. v rámci prezenčního zkoušení si odpoledne zkoušení studenti losují otázky a začínají s přípravou těsně po 12.30 u starých akreditací a po 12.45 u nových akreditací. Vyhlášení výsledků za jednotlivé předměty proběhne po odzkoušení předmětů v komisi, po krátké neveřejné poradě komise. Celková známka za SZZK je vyhlášena na konci dne po odzkoušení všech předmětů.

V prezenční formě SZZK bakalářského studia se losují dvě otázky u každého z předmětů (viz zkratky ve STAG, kde jeden předmět = jedna zkratka). V praxi to tedy znamená, že v předmětu Základy klinické psychologie (stará a nová akreditace) bude 1 otázka z Klinické psychologie a 1 otázka z Psychopatologie; v předmětu Sociální psychologie a psychologie práce (nová akreditace) bude 1 otázka ze Sociální psychologie a 1 otázka z Psychologie práce; a v předmětu Psychodiagnostika dospělých a dětí (stará a nová akreditace) 1 otázka z Psychodiagnostiky dospělých a 1 otázka z Psychodiagnostiky dětí. Ostatní předměty se nedělí, ale také se v jejich rámci losují dvě otázky.

Tabulky níže ilustrují rozpis zkoušení pro jednotlivé studenty a skupiny předmětů ve starých a nových akreditacích. Mezi bloky předmětů má student pauzu. Po uplynutí pauzy (tj. času, který mu byl na pauzu určen) je povinen se dostavit zpět do zkušební místnosti, kde je odzkoušen ze zbylých předmětů. Mezitím komise zkouší dalšího studenta.

System pro nové akreditace (3+2 nebo 2+3 předměty)

System pro nové akreditace (3+2 nebo 2+3 předměty)					
		čas začátku komise 1A=2A	POČET ODZKOUŠENÝCH STUDENTŮ	čas začátku komise 1B=2B	POČET ODZKOUŠENÝCH PŘEDMĚTŮ
STUDENT 1	POTÍTKO ZAČÍNÁ	8:00	3	12:45	2
STUDENT 1	ZKOUŠENÍ	8:30	3	13:15	2
STUDENT 2	POTÍTKO ZAČÍNÁ	8:45	2	13:15	3
STUDENT 2	ZKOUŠENÍ	9:15	2	13:45	3
STUDENT 3	POTÍTKO ZAČÍNÁ	9:15	3	14:00	2
STUDENT 3	ZKOUŠENÍ	9:45	3	14:30	2
STUDENT 4	POTÍTKO ZAČÍNÁ	10:00	2	14:30	3
STUDENT 4	ZKOUŠENÍ	10:30	2	15:00	3
STUDENT 5	POTÍTKO ZAČÍNÁ	10:30	3	15:15	2
STUDENT 5	ZKOUŠENÍ	11:00	3	15:45	2
OBĚD		(11:45)	KONEC	(16:15)	
STUDENT 6	POTÍTKO ZAČÍNÁ	12:45	2	8:00	3
STUDENT 6	ZKOUŠENÍ	13:15	2	8:30	3
STUDENT 7	POTÍTKO ZAČÍNÁ	13:15	3	8:45	2
STUDENT 7	ZKOUŠENÍ	13:45	3	9:15	2
STUDENT 8	POTÍTKO ZAČÍNÁ	14:00	2	9:15	3
STUDENT 8	ZKOUŠENÍ	14:30	2	9:45	3
STUDENT 9	POTÍTKO ZAČÍNÁ	14:30	3	10:00	2
STUDENT 9	ZKOUŠENÍ	15:00	3	10:30	2
STUDENT 10	POTÍTKO ZAČÍNÁ	15:15	2	10:30	3
STUDENT 10	ZKOUŠENÍ	15:45	2	11:00	3
OBĚD		(16:15)		(11:45)	KONEC

Systém pro staré akreditace (2+2 předměty)

Systém pro staré akreditace (2+2 předměty)					
		čas začátku komise 1A=2A	POČET ODZKOUŠENÝCH STUDENTŮ	čas začátku komise 1B=2B	POČET ODZKOUŠENÝCH PŘEDMĚTŮ
STUDENT 1	POTÍTKO ZAČÍNÁ	8:00	2	12:30	2
STUDENT 1	ZKOUŠENÍ	8:30	2	13:00	2
STUDENT 2	POTÍTKO ZAČÍNÁ	8:30	2	13:00	2
STUDENT 2	ZKOUŠENÍ	9:00	2	13:30	2
STUDENT 3	POTÍTKO ZAČÍNÁ	9:00	2	13:30	2
STUDENT 3	ZKOUŠENÍ	9:30	2	14:00	2
STUDENT 4	POTÍTKO ZAČÍNÁ	9:30	2	14:00	2
STUDENT 4	ZKOUŠENÍ	10:00	2	14:30	2
STUDENT 5	POTÍTKO ZAČÍNÁ	10:00	2	14:30	2
STUDENT 5	ZKOUŠENÍ	10:30	2	15:00	2
STUDENT 6	POTÍTKO ZAČÍNÁ	10:30	2	15:00	2
STUDENT 6	ZKOUŠENÍ	11:00	2	15:30	2
	oběd/konec	(11:30)	KONEC	(16:00)	
STUDENT 7	POTÍTKO ZAČÍNÁ	12:30	2	8:00	2
STUDENT 7	ZKOUŠENÍ	13:00	2	8:30	2
STUDENT 8	POTÍTKO ZAČÍNÁ	13:00	2	8:30	2
STUDENT 8	ZKOUŠENÍ	13:30	2	9:00	2
STUDENT 9	POTÍTKO ZAČÍNÁ	13:30	2	9:00	2
STUDENT 9	ZKOUŠENÍ	14:00	2	9:30	2
STUDENT 10	POTÍTKO ZAČÍNÁ	14:00	2	9:30	2
STUDENT 10	ZKOUŠENÍ	14:30	2	10:00	2
STUDENT 11	POTÍTKO ZAČÍNÁ	14:30	2	10:00	2
STUDENT 11	ZKOUŠENÍ	15:00	2	10:30	2
STUDENT 12	POTÍTKO ZAČÍNÁ	15:00	2	10:30	2
STUDENT 12	ZKOUŠENÍ	15:30	2	11:00	2
	oběd/konec	(16:00)		(11:30)	

Kromě zkoušejících je v každé místnosti přítomen nejméně jeden pověřený student DSP. V době, kdy si zkoušený student dělá písemnou přípravu, vyzvedne student DSP protokol („košilku“) tohoto studenta a předá jej komisi, která bude studenta zkoušet (platí pro prezenční formu zkoušky). Komise podepisuje protokol rovnou při zkoušení daného studenta (u předmětu a na poslední straně). Kontrolu provádí student DSP u příslušné komise, a to před přenesením protokolu k další komisi. Komise se poukončení zkoušky dohodne a hlasuje o známce, v té době je student požádán, aby opustil místnost. Student DSP, který je přiřazen ke komisi, u které zkoušený student realizuje poslední zkoušku, spočítá celkový průměr známek.

V rámci komise je doporučeno si rozdělit tyto role:

- Předseda (vede ústní zkoušení a většinou to bude garant předmětu nebo zástup u daného předmětu).
- Zapisovatel (zapisuje průběh zkoušení v „košilce“, razítkuje).
- Pověřený člen komise, u kterého se losují otázky (během zkoušení nabízí čísla otázek následujícímu studentovi, který jde na „potítko“).

Role lze rozdělit i jinak. Jeden člen komise a student DSP musí být na místě již v 8.00, aby umožnili prvnímu studentovi vylosovat si otázku, a také ve 12.30, kdy si bude losovat otázku první student z odpolední skupiny (platí pro prezenční formu zkoušení).

Výsledky vyhlašuje dle domluvy předseda komise.

Po skončení obhajob/SZZk předá tajemník katedry co nejdříve protokoly asistentce katedry, která je po zadání hodnocení do IS STAG následně doručí na studijní oddělení.

Tato varianta státnic platí pro prezenční zkoušení. **V případě, že bude SZZk organizována online** (např. z důvodu vládních opatření), neprobíhá „potítko“, tedy příprava před zkoušením. Zkoušející losuje jednu otázku v každém předmětu, jak u bakalářského studia, tak u navazujícího magisterského studia. Informace budou studentům opět s předstihem zaslány na jejich univerzitní e-mail. Stejně tak budou dodány technické podklady pro online zkoušení. Zkoušení probíhá přes aplikaci ZOOM.

Pro potřeby psaní posudků a nahlížení zkušební komise během obhajoby žádáme studenty o odevzdání jednoho tištěného výtisku diplomové práce (bc, mgr.) v pevné či kroužkové vazbě, a to do data uvedeného na webových stránkách katedry. Tištěná práce bude po obhajobě vrácena studentovi/studentce.

Státní závěrečná zkouška (SZZk) – souslednost realizace

V návaznosti na Směrnici děkana 01/2012, článek 10, bod 8, ve kterém je uvedeno, že

„jednotlivé součásti SZZk se mohou konat v různých termínech, pokud katedra se souhlasem děkana nestanoví jinak,“ stanovuji pro Katedru psychologie FF UP v Olomouci následující:

- a) Student může přistoupit k obhajobě závěrečné práce a ústní části SZZk pouze v případě odevzdání závěrečné práce, a to v řádném termínu dle platného harmonogramu katedry.
- b) Po odevzdání závěrečné práce je možné přistoupit k její obhajobě i k ústní části SZZk (s tím, že není dáno pevné pořadí výše uvedených), tj. dle harmonogramu katedry může být vypsána termínově nejprve obhajoba a až poté ústní část SZZk, či naopak, nejprve může být vypsána ústní část SZZk a termín obhajoby až po ní.
- c) V případě hodnocení některé části ústní SZZk či obhajoby známkou F je možné absolvovat SZZk v opravném termínu, který je obvykle stanoven na srpen/září, dle harmonogramu katedry (rovněž je však možné jít na opravný termín v rámci řádně vypsanych termínů v lednu a v květnu/v červnu).
- d) V rámci přihlášení na řádný termín obhajoby a/či SZZk je možné absolvovat pouze obhajobu, pouze celou ústní část SZZk či jak obhajobu, tak ústní část SZZk ve zvolených termínech současně. Není však možné absolvovat např. pouze jednu část ústní zkoušky (tj. jeden z předmětů). V takovém případě budou ostatní předměty posouzeny známkou F.
- e) V případě absolvování pouze obhajoby či pouze celé ústní SZZk je nutné zbývající část (tj. obhajobu nebo celou ústní část SZZk) absolvovat v řádně vypsaném termínu, tedy ne v termínu zářijovém, jenž je určen pouze pro studenty, kteří byli v zahraničí na Erasmu, nebo pro studenty, kteří absolvovali celou ústní část a obhajobu a z některé části obdrželi známku F).

Schválil: PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

Vedoucí Katedry psychologie UP v Olomouci

Platnost od 30. 8. 2022